

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ
Й ІНОЗЕМНИХ МОВ**

**Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ»**

25 квітня 2023 року

**Херсон
(Кропивницький)**

УДК: 640.4

Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково–практичної конференції (м.Херсон, 25 квітня 2023 р.) / за ред. доц. Нікітенко К.С. Херсон (Кропивницький): ХДАЕУ, 2023. 172 с.

У матеріалах конференції розглянуто економічні, екологічні та організаційні аспекти розвитку потенціалу підприємств туристичної індустрії та суміжних галузей в умовах світової економічної кризи. Досліджено менеджмент підприємств індустрії гостинності в умовах світової фінансової кризи: виклики й можливості, сильні та слабкі сторони. Висвітлено інноваційні технології та менеджмент якості продукції та послуг готельно-ресторанного, туристичного та рекреаційного бізнесу. Визначено сучасні тренди розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму та готельно-ресторанного бізнесу в Україні та світі. Проаналізовано заходи щодо удосконалення маркетингового комплексу підприємств індустрії гостинності.

Призначено для науково-педагогічних працівників, науковців, докторантів, аспірантів, студентів, представників органів влади, громадських організацій та підприємств.

Матеріали доповідей друкуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за їхній зміст, достовірність наведених фактів, посилань тощо.

*© Херсонський державний аграрно-економічний університет
Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Кирилов Юрій Євгенович – доктор економічних наук, професор, ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Грановська Вікторія Григорівна – доктор економічних наук, професор, перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Лавренко Сергій Олегович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Кириченко Наталя Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, декан економічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Нікітенко Катерина Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Бойко Вікторія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Жосан Ганна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та інформаційних технологій Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Палічев Юрій Федорович - директор громадської спілки «Дорога вина та смаку Херсонщини»;

Фомішина Віра Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри зовнішньоекономічної діяльності Херсонського національного технічного університету;

Курбацька Лариса Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету менеджменту і маркетингу Дніпровського державного аграрно-економічного університету;

Колесніченко Юлія Сергіївна – директор ресторану Пан-Атаман, м.Олешки;

Яніна Гаврилова – Голова правління громадської спілки «Всеукраїнська асоціація гідів», член Експертної ради при ДАРТ.

ЗМІСТ

Секція: «Економічні, екологічні та організаційні аспекти розвитку потенціалу підприємств туристичної індустрії та суміжних галузей».. 10*Балджи М.Д., Павлова Д.А.*

ПЕРЕВАГИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ..... 10

Круковська О.В.

НОВІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ПОСЛУГАМИ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ НА КОРПОРАТИВНОМУ РІВНІ ГОТЕЛІВ І РЕСТОРАНІВ..... 12

Круковська О.В., Колесніченко К.А.

СУЧАСНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПОВЕДІНКОЮ ПЕРСОНАЛУ..... 15

Микитас А.С., Аверчева Н.О.

ВІДНОВЛЕННЯ СФЕРИ АГРОТУРИЗМУ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ..... 18

Шаумян О.Г., Лупов І.І.

АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ 22

Яровий В.Ф.

ЧИ МОЖЛИВА ВІДБУДОВА УКРАЇНИ БЕЗ ДЕРЕГУЛЯЦІЇ..... 24

Секція: «Стратегічні напрями формування та розвитку національного туристичного продукту і готельно-ресторанного бізнесу в умовах воєнного та поствоєнного стану»..... 30*Бойко В.О., Кривенко Д.С.*

ВІДНОВЛЕННЯ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 30

Верецька О.Я., Нікітенко К.С.

ВИННИЙ ТУРИЗМ В УМОВАХ ВІЙНИ..... 33

Дзюндзя О.В.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ПІВДНЯ УКРАЇНИ..... 36

Дуб В.В., Терешкін О.Г., Крамаренко Д.П.

«РУССКІЙ ВОЄННИЙ КОРАБЛЬ» ЯК КАТАЛІЗАТОР РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ..... 39

<i>Нікітенко К.С.</i> РЕАЛІЇ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	43
<i>Онищук Н.В.</i> ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА РОЗВИТОК ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ.....	46
<i>Шаумян О.Г., Катуніна І. С.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	49
Секція: «Менеджмент підприємств індустрії гостинності в умовах світової фінансової кризи: виклики й можливості, сильні та слабкі сторони».....	52
<i>Польова Л.В., Вичівський П.П.</i> ГОТЕЛЬНИЙ БІЗНЕС В МІСТІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.....	52
<i>Постова В.В., Лозна С.В.</i> СУЧАСНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ЗАКЛАДАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	55
Секція: «Інноваційні технології та менеджмент якості продукції та послуг готельно-ресторанного, туристичного та рекреаційного бізнесу».....	59
<i>Tomalia Tetiana, Madera Oleksandr</i> IMPLEMENTATION OF THE TOTAL QUALITY MANAGEMENT SYSTEM IN HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS INSTITUTIONS.....	59
<i>Аверчева Н.О.</i> ЯКІСТЬ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ ЯК ОСНОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИЗМУ.....	62
<i>Баранова К.А., Яровий В.Ф.</i> ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМ НА БАЗІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ТУРИЗМУ.....	67
<i>Босецька Н.Г.</i> ТЕХНОЛОГІЯ СЬОГОДЕННЯ ТА МАЙБУТНЬОГО.....	70

Миронов Ю.Б. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ.....	73
Прилена Н.В., Ильчук А.В. ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ СТРАВИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ТЕХНОЛОГІЇ SOUS VIDE В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	75
Секція: «Сучасні тренди розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму і готельно-ресторанного бізнесу в Україні та світі».....	77
Нлаватська Юлія, Устинова Єлизавета UKRAINIAN DISHES THAT SPEAK OF UKRAINE: THE GASTRONOMIC FRONT.....	77
Богадьорова Л.М., Котилевич О.Ю. ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В БАСЕЙНІ РІЧКИ ПІВДЕННИЙ БУГ.....	80
Богашко О.Л. МЕТОДИ ПРОСУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРОМИСЛОВОГО ТУРИЗМУ.....	84
Бокшань Г.І. КОНТРОВЕРСІЙНА ФІЛОСОФІЯ ТУРИЗМУ У ЗБІРЦІ ЕСЕЇВ АЛЕНА ДЕ БОТТОНА «МИСТЕЦТВО ПОДОРОЖІ».....	87
Бокшань Г.І., Чамор Т.В. НЕТРАДИЦІЙНА ВІЗІЯ МАНДРІВ У ЗБІРЦІ ГАЛИНИ ПАГУТЯК «СКАМ'ЯНИЛИЙ КОРАБЕЛЬ».....	90
Вичівський П.П., Польова Л.В. КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ НАЛАГОДЖЕННЯ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ.....	94
Гладюк А.В., Макухіна С.В. РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ.....	97
Кан О.Ю., Безпалова Ю.О. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ STREET FOOD ЗАКЛАДІВ ТА НОВІ ІДЕЇ У ВУЛИЧНІЙ ГАСТРОНОМІЧНІЙ КУЛЬТУРІ.....	99

<i>Миргородська О.Л., Бобух М.</i> ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ ТУРИЗМ ЯК СВІТОВИЙ ТРЕНД.....	103
<i>Пристемський О.С., Себро О.О.</i> РОЗВИТОК РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ РЕГІОНАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНОЇ СИСТЕМИ.....	105
<i>Стрікаленко Т.В., Стрикаленко Є.А.</i> ПОШИРЕННЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПОЛІТИКИ WELLNESS-ГОТЕЛІВ.....	107
<i>Терещук Н.В.</i> СТРУКТУРА ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	110
<i>Цвілий С.М., Каптюх Т.</i> КОНЦЕПЦІЯ СТІЙКОГО ТУРИЗМУ В ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	113
<i>Чорна Л.В.</i> ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ	115
<i>Шаумян О.Г., Баранова К.А.</i> СОЦІАЛЬНА КОРЕЛЯЦІЯ ТУРИЗМУ З ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТОМ.....	117
<i>Шаумян О.Г., Кудрявченко Г.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	120
<i>Шаумян О.Г., Рзаєва Е. Р.</i> СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	122
<i>Юрченко А.Ю., Танклевська Н.С.</i> РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....	125
Секція: «Удосконалення маркетингового комплексу підприємств індустрії гостинності».....	127
<i>Заневський І.П., Заневська Л.Г.</i> ЕЛЕКТРОННИЙ ОСВІТНІЙ РЕСУРС З МАРКЕТИНГУ ТУРИЗМУ ДЛЯ МАГІСТРАТУРИ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	127
<i>Мартіянова Д., Мазуренко В., Бойко Л.М.</i> NOMINATION TRENDS OF KHERSON HOSPITALITY INSTITUTIONS...	131

Секція: Фінансово-облікове забезпечення функціонування індустрії гостинності..... 133*Карнаушенко А.С., Смолінкіна О.І.*КРИПТОВАЛЮТА ЯК ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ: РИЗИКИ ТА
МОЖЛИВОСТІ..... 133**Секція: «Інформатизація бізнес-процесів індустрії гостинності»..... 135***Катуніна І.С., Яровий В.Ф.*НОВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ ІНДУСТРІЇ
ГОСТИННОСТІ..... 135*Постова В.В.*ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ..... 138**Секція: «Інноваційні технології навчання в професійній освіті
майбутніх фахівців сфери гостинності»..... 142***Бойко Л.М.*ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДИСТАНЦІЙНОМУ
НАВЧАННІ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ..... 142*Варнавська І.В.*

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ 144

Гарбар І.М.

ВПЛИВ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ НА ГОСТИННИЙ БІЗНЕС..... 147

Макухіна С.В.

ГЛЮТОНІЧНИЙ ДИСКУРС: СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ..... 149

*Несін Ю.М.*ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА
ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНИХ МОВ..... 151*Плачинда Т.С.*ФІЛОСОФСЬКА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ
ГОСТИННОСТІ..... 153

Черненко Н.І. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ	156
Секція: «Об’єкти індустрії гостинності, архітектура та дизайн».....	159
Sovach Kateryna, Boiko Anastasiia MODERN DESIGN TRENDS IN THE RESTAURANT BUSINESS.....	159
Баранова К., Миргородська О.Л. ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРИ ВІДПОЧИНКУ ФІНЛЯНДІЇ.....	162
Катуніна І., Миргородська О.Л. АРХІТЕКТУРА ВІДПОЧИНКУ НІДЕРЛАНДІВ.....	164
Лугов І.І , Яровий В.Ф. ОБ’ЄКТИ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ: АРХІТЕКТУРА ТА ДИЗАЙН.....	166
Скрипник П.І., Цинківська І.І., Крижановська О.Т. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НПП «ГОЛОСІЇВСЬКИЙ « ЯК ОБ’ЄКТА ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	169

Шаумян Олена Геворківна

к.психол.н., доцент

доцент кафедри професійної освіти

Херсонський державний аграрно-економічний університет

м. Херсон (м. Кропивницький)

Кудрявченко Ганна Вячеславівна

студентка 3 курсу

кафедри готельно-ресторанного та

туристичного бізнесу й іноземних мовка

Херсонський державний аграрно-економічний університет

м. Херсон (м. Кропивницький)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Туризм в Україні знаходиться на стадії становлення. Його результативне функціонування має вплив на економіку. Для успішного розвитку туризму слід розвивати потенційні можливості у напрямі реальних, тобто нарощувати та активізувати туристичний потенціал. У регіонах України до війни туризму приділялась увага щодо соціально-економічного розвитку територій та стимулювання й збереження наявних туристичних ресурсів.

Щоб розвивати туризм в Україні та її регіонах, слід сформувати сприятливе організаційно-правове та економічне середовище. Це можна зробити лише ефективно застосувавши природні ресурси та історико-культурний потенціал. Реалізувати такі дії можливо за допомогою розробки та реалізації регіональних цільових програм [1].

Діюча стратегія розвитку туризму в регіоні має бути з такими складовими, зокрема: відтворення духовних і фізичних сил людей; збереження історичної спадщини; створення нових робочих місць; поліпшення якості життя населення [2].

За сучасних умов руйнування екосистеми України, особливо її конкретних територій стратегія розвитку туризму має базуватися на екологічному туризмі. До повномасштабної війни в Україні екологічний туризм був перспективним напрямом туризму в світі. А за попередніми наслідками війни Україна особливу увагу має звертати під час її відродження після війни.

Можна розвивати й такий напрям туристичної діяльності як маршрутно-пізнавальний туризм. Застосовувати його з метою поліпшення оздоровчого, спортивного, спеціалізованого туризму (мисливського, риболовного, велосипедного, повітряного, гірськолижного та інших) та екскурсійної діяльності. А особливо приділити увагу пам'яті втратам війни [2].

В Україні залишаються основною туристична рекреаційна діяльність в Карпатах і на Азовсько-Чорноморському узбережжі з врахуванням природно-рекреаційного потенціалу. Крім того, враховувати попит на міжнародному та внутрішньому ринках. Тому в Україні мають повноцінно функціонувати, що неможливо під час війни, спеціальні економічні зони для туристів

рекреаційного типу. І це можна задіяти на територіях Закарпатської, Луганської, Чернігівської, Сумської, Волинської, Кіровоградської, Житомирської, Харківської областях та ін. [1; 2].

Специфічною особливістю розвитку туризму є нерівномірний розподіл міжнародних туристських потоків в різних регіонах та країнах. Туристські потоки зосереджені в деяких регіонах світу. Дуже складно потрапити в цей потік молодій незалежній державі. Туристські потоки орієнтовані на Західну Європу, деякі азійські країни [2].

Дослідники виокремлюють наступні пропорції: масові або групові туристи становлять 20-30% від усієї кількості туристів; індивідуальні туристи – їх десь 70-80%, які подорожують не далеко, а лише до сусідніх країн [1; 2].

Проте, ці пропорції не є сталими. І переважна більшість туристів тяжіє до масового туризму через є: зменшення числа календарних днів відпустки; зростання частоти відпусток у високо розвинених країнах; збільшення числа чартерів; зростаюча зацікавленість туроператорів в масовому туризмі; пошук нових напрямів з великими перевагами; збільшення числа робочих місць у масовому туризмі; збільшення числа туристів, що подорожують у автобусних турах [1; 2].

Простежується тенденція щодо вимог туристів до сервісу. Це особливо для багато подорожуючих, для тих, хто знає який може бути якісний сервіс.

Отже, вагомою особливістю розвитку сучасного туризму є потреба у створенні індивідуалістського туристичного продукту. Що має відповідати мінливого комплексному характеру потреб туристів із врахуванням впливу факторів світового розвитку.

Список літератури

1. Світлична В. Ю. Туристична сфера: пошук шляхів подолання кризи в умовах глобальних карантинних обмежень. Комунальне господарство міст. 2020. Т. 5. Вип. 158. С. 24–31.
2. Шикіна О., Гончаренко Я., Козловський Р. Тенденції розвитку Європейського ринку готельних послуг. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2019. № 5 (268). С. 216–233.